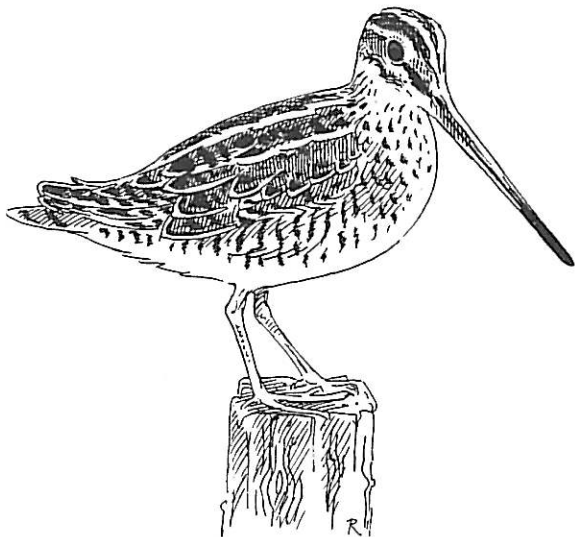

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Global utbredelse

Enkeltbekkasinen hekker i et bredt belte rundt hele den nordlige delen av kloden. Arten deles ofte opp i forskjellige underarter med bl.a. egne underarter i Island/Færøyane *faeroeensis* og Nord-Amerika *delicata*. Den hekker i store deler av Europa unntatt de sørøstligste delene, men er klart mer tallrik i nordlige deler. Særlig Island, Sverige og Finland har store bestander.

Norsk utbredelse og habitatvalg

Hos oss hekker nominatunderarten *gallinago*. Enkeltbekkasinen er en av de mest utbredte vaderartene i Norge og finnes hekkende fra kysten og helt opp i mellomalpine områder. Arten finnes trolig hekkende i de aller fleste Atlas-rutene.

Enkeltbekkasin er sterkest knyttet til åpne, fuktige områder med lav vegetasjon, men hekker også i åpen skog. I åpne myrområder kan vi ofte finne arten hekkende med fler par pr. km². Likevel er det de mange enkeltparene som hekker ved små tjern og i små myrområder som gjør at arten har så omfattende utbredelse og store bestander hos oss.

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

Den norske bestanden av enkeltbekkasin er beregnet til omkring 55.000 par. Dette utgjør mindre enn 10% av den europeiske hekkebestanden (Piersma 1986, Byrkjedal & Kålås 1991). Anslagsvis finner vi omkring halvparten av den norske hekkebestanden fra Nordland og nordover. Atlas-komiteens anslag (Tabell 1) er imidlertid betydelig høyere; 70.000-150.000 par.

Vi har ingen informasjon som kan belyse eventuelle endringer i den norske hekkebestanden, men den omfattende oppdyrkingen av fuktig og myrlandt

jord vi har mange steder reduserer sterkt disse områdene sin verdi som reproduksjonsområder for enkeltbekkasin. Det rapporteres da også om reduksjon i bestanden av enkeltbekkasin i Sverige og Finland (Koskimies 1992).

Hekkebiologi

Enkeltbekkasinen karakteriseres som en typisk monogam art der hannene innfinner seg på hekkeplassene tidlig på våren og forsvaret et territorium overfor andre hanner. De danner så et stabilt parforhold som varer gjennom hele hekkesesongen. Arten er relativt lett å oppdage på grunn av hannels karakteristiske fluktspill (mekring) og sin varsellyd (tikking). Mekringen oppstår ved at den ytre stjertfjæren på hver side sprikes godt ut samtidig som fuglen skjener på skrå ned gjennom luften og er en del av hannels territoriemarkering. I sørlige deler av landet starter eggleggingen tidlig i mai, i fjellområdene og nordlige deler av landet vanligvis i slutten av mai. Eggene ruges i omkring 20 dager. Ungene forlater reiret like etter klekking. Foreldrene fordeler ungene mellom seg, og de første dagene fører foreldrene ungene. Disse blir flygedyktige etter ca. 20 dager.

Trekkforhold

De skandinaviske enkeltbekkasinene trekker i august-oktober til SV-Europa. Våre fugler overvintrer hovedsakelig på De britiske øyer og i Frankrike/Portugal. I milde vintre overvintrer enkeltindivider langs kysten i sørvestlige deler av Norge. I sørlige deler av landet kommer fuglene tilbake til hekkeplassene i mars/april, i fjellområdene og lenger nord innfinner de seg vanligvis ikke på hekkeplassene før like før egglegging mot slutten av mai.

John Atle Kålås

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

661 ● Konstatert hekking

702 ● Sannsynlig hekking

626 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

